

Рецензії

І. Р. Тринько

Актуальне дослідження регулювання національної економіки в умовах війни

Важливим завданням української держави в нинішніх екстремальних умовах (в умовах війни з Російською Федерацією) є формування інформаційної стратегії, забезпечення її інформаційної присутності на окупованих територіях Донеччини, Луганщини та АР Крим. При цьому слід пам'ятати, що люди на Донбасі і Луганщині ніколи не мали повноцінної української ідентичності. Різні регіони України перебували у свій час у складі різних держав (Росія, Польща, Австрія).

Усе це використав московський агресор, захопивши за допомогою частини зорієнтованих на Росію мешканців Донбасу, низку його східних регіонів. Там і спрацювала ця «хохляцька» (читай холуйська) ідентична невизначеність, яка формувалась сотнями років Московією. Попри те, абсолютна більшість українців виступили єдиним фронтом проти агресора. Навіть корінні росіяни, російськомовне населення як істинні патріоти України сьогодні беруть участь в АТО.

В екстремальних умовах на особливу увагу заслуговують проблеми регулювання національної економіки країни. Вихід у світ фунда-

ментальної праці відомих українських учених «Донбас і Крим: ціна повернення: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна, О. С. Власюка, Е. М. Лібанової, О. М. Ляшенко. – К.: НІСД, 2015. – 474 с.» націлює науковців на новий напрям економічних досліджень. Також слід виокремити монографію, присвячену регулюванню національної економіки в екстремальних умовах (в умовах війни)¹. У праці переконливо доводиться, що регулювання національної економіки України в умовах воєнного стану з Московією (Росією) слід оперативно переорієнтувати на оборону країни від агресора.

Україну підтримує Захід усіма можливими засобами, у т. ч. і санкціями проти РФ. Ці санкції завдають збитків і економіці західних країн, але не на стільки, щоб ризикувати глобальною безпекою. Тому Захід підтримуватиме Україну й надалі.

Своєю чергою регулювання національної економіки України на макрорівні має проходити більш централізовано аж до економічної диктатури, не применшуючи при цьому дерегулювання на мікрорівні, дерегулювання бізнесу підприємств, зокрема оборонного комплексу.

© І. Р. Тринько, 2016.

¹ Михасюк І. Р. Регулювання національної економіки в екстремальних умовах (в умовах війни) : монографія / І. Р. Михасюк, В. С. Чаус. – Львів : Апірі, 2016. – 212 с. – ISBN 978-617-629-285-2.

Автори зазначають, що економічна диктатура – введення надзвичайного економічного стану з метою економічної безпеки країни [с. 173] дасть змогу за порівняно короткий термін вдосконалити структуру національного виробництва, його конкурентоспроможності.

Економічна диктатура – це і розпуск владних економічних угруповань – деолігархізація. Адже відомо, що олігархічні групи в Україні сформовані в результаті приватизації, яка відбувалася на безплатних і неконкурентних умовах.

Економічна диктатура в умовах війни – це і заборонні методи [с. 192] як інструмент антикризової політики. Так, зокрема, заборона вивезення необробленої сировини могла б стати інструментом стимулювання промислового виробництва.

Впровадження економічної диктатури особливо доречно в нинішній українській валютно-фінансовій системі. Адже тут знецінення фінансової валюти, як не парадоксально, аж ніяк не призводить до адекватного збільшення експорту. І головними причинами такого парадоксу, як зазначають автори, є корупція та бюрократія. Для того, щоб використати можливості зростання експорту в часі знецінення національної валюти держава має насамперед проявити диктат стосовно корупції наших служб на кордонах країни.

У часі війни виникає необхідність у створенні сприятливих умов для здобуття нових професій, зокрема військової. Адже війна, протистояння з сусідом-агресором – РФ буде ще тліти, у всякому разі доти, доки ця «імперія зла» не розпадеться.

Українська держава має згуртуватись, вивести економіку на рівень

провідних країн світу і в якнайкоротшому часі стати членом НАТО. Огульна критика влади, загроза «третього Майдану» і т. п. лише на користь агресору, який лобіює свої завойовницькі інтереси передусім за допомогою інформаційних воєн.

У монографії досить аргументовано висвітлено проблеми глобальних процесів регулювання і дерегулювання національної економіки України в умовах війни з РФ, досвід інших країн, зокрема Ізраїлю, у часи воєнних конфліктів. Завершується монографія проблемами інтеграції України в НАТО-ЄС як основи економічної і територіальної безпеки.

У роботі є низка дискусійних питань, зокрема щодо применшення в умовах війни процесів «децентралізації», «дерегуляції», порівняно з інформаційною політикою, державним регулюванням національної економіки, економічної диктатури [с. 198]. При цьому автори не врахували, що для цього потрібно ухвалити низку законів, які б регулювали усі сторони економічної діяльності в країні.

Не можна погодитися з авторською редакцією параграфу 2.2 «регулювання і дерегулювання національної економіки України в умовах Вітчизняної війни». Саме в такій редакції Путін старається перекласти всю вину за військовий конфлікт на «внутрішні проблеми України», приховуючи власну ініціативу своєї зовнішньої агресії.

На нашу думку, авторам слід було б більше уваги приділити проблемі вимушених біженців і врегулювання на законодавчій базі України питання майбутніх виборів в окупованих областях.

Водночас необхідно зазначити, що окремі підрозділи (перший «Глобаль-

на економіка і глобальні процеси», а також другий «Регулювання і дерегулювання національного ринку в глобальній економіці») дещо переважані посиланнями на інших авторів, зокрема на відому зазначену вище монографію за заг. ред. В. П. Горбуліна. Проте наведені недоліки не є суттєвими і не мають

впливу на розкриття теми дослідження.

Рецензована монографія характеризується науковою новизною, доповнює новий напрям наукових досліджень – регулювання національної економіки в екстремальних умовах (в умовах війни).

Тринько Роман Іванович – доктор економічних наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України, професор кафедри менеджменту Львівського державного університету внутрішніх справ, заслужений діяч науки і техніки України.

Trynko Roman Ivanovych – Dr. Sci. (Econ.), Prof., Member of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Professor of the Department of Management of the Lviv State University of Internal Affairs.

Надійшло 04.03.2016 р.